Miasto wygodne do życia

2025-05-19

Komfort życia, w tym codziennych podróży, załatwiania spraw czy organizowania opieki nad dziećmi, edukacji lub czasu wolnego, w dużej mierze zależy od dostępności i jakości wszelkiego rodzaju infrastruktury: materialnej i społecznej. W jakich obszarach Kraków intensyfikuje działania, żeby stawać się miastem jeszcze bardziej przyjaznym, w którym warto zostać albo się do niego sprowadzić?

W budżecie miasta na rok 2025 wyraźnie widać zmianę akcentów. – Rezygnujemy z przeskalowanych inwestycji. Zamiast dużych przedsięwzięć, które nie przekładają się bezpośrednio na jakość życia w mieście, stawiamy na mniejsze zadania, ale za to precyzyjniej odpowiadające na potrzeby krakowian i krakowianek – mówi prezydent Aleksander Miszalski, zaznaczając, że czas na nowe podejście do planowania aktywności miasta.

W wyniku **rewizji planów inwestycyjnych** do tegorocznego budżetu nie weszły m.in. takie zadania, jak Centrum Sportów Zimowych, basen olimpijski czy nowa siedziba ZZM.

Zgodnie z zapowiedziami otworzyło to drogę do realizacji **setek zadań inwestycyjnych** podnoszących komfort życia mieszkańców i wyrównujących dostęp do infrastruktury i usług w poszczególnych częściach miasta, w tym zwłaszcza **na obszarach oddalonych od centrum**, gdzie za rozwojem budownictwa mieszkaniowego często nie nadąża rozwój miejskiej oferty, czy to edukacyjnej, społecznej, czy transportowej (rozwój opieki żłobkowej, budowa nowych szkół, tereny zielone, komunikacja miejska).

W porównaniu z poprzednim budżetem miasta znacząco wzrosły nakłady inwestycyjne na rozwój najbliższej mieszkańcom infrastruktury, decydującej o komforcie życia i jakości otoczenia – dzięki temu miasto jest w stanie sfinansować **budowę kolejnych szkół, żłobków, obiektów sportowych i mieszkań komunalnych**, **zadbać o termomodernizację gminnych obiektów, modernizować infrastrukturę drogową i komunalną** (chodniki, parkingi, zbiorniki retencyjne), **budować nowe drogi dla rowerów oraz urządzać nowe parki i skwery**. Co więcej, po raz pierwszy **wykup terenów pod zieleń** urządzoną potraktowany został jako odrębne zadanie budżetowe.

Niemal od początku kadencji prezydenta Miszalskiego funkcjonuje interdyscyplinarny **zespół ds. rozwoju infrastruktury rowerowej**, którego zadaniem jest tworzenie warunków dla bezpiecznego transportu rowerowego. Chodzi m.in. o odseparowanie rowerzystów od ruchu samochodowego i pieszego. Przeprowadzono inwentaryzację białych plam na rowerowej mapie Krakowa, czyli miejsc, w których dotąd nie udało się zorganizować bezpiecznych, wydzielonych dróg dla rowerzystów. Konieczne jest wytyczenie nowych tras, budowa kładek, tuneli i dojazdów. Priorytetem jest budowa Wiślanej Trasy Rowerowej.

Na projekty rowerowe przeznaczono w tym roku 10 mln zł, a na realizację inwestycji, których projekty są już gotowe, miasto wyda ponad 30 mln zł. Powstaną m.in. trakty rowerowe wzdłuż południowej strony alei Pokoju, wzdłuż ulic Jancarza, Nawojki, Walerego Sławka czy Brożka, a także dojazd przez Park Kolejowy z Zabłocia do ulicy Wielickiej. Równocześnie systematycznie prowadzone są prace

poprawiające jakość istniejącej infrastruktury. Służby miejskie wyrównują przejazdy rowerowe i wymieniają nawierzchnię. W zeszłym roku wygładzono 16 dużych przejazdów rowerowych, w tym roku ta liczba wyniesie co najmniej 40.

Jednym z większych wyzwań w miejskiej polityce społecznej ostatniego roku było uregulowanie zasad **finansowania opieki żłobkowej**, które trzeba było dostosować do zmian przyjętych na szczeblu centralnym. W Krakowie udało się z sukcesem wprowadzić system, który z jednej strony jest bardzo korzystny dla obecnych i przyszłych rodziców starających się pogodzić obowiązki zawodowe z rodzinnymi, a z drugiej umożliwia miastu dalsze rozwijanie całego systemu opieki nad dziećmi do lat trzech (rozbudowę miejskiej oferty i wypłatę dotacji obniżającej opłaty w prywatnych żłobkach), ponieważ gwarantuje na to dodatkowe środki.

Osiągnięcie tych celów było możliwe dzięki zrównaniu opłaty za pobyt dziecka w żłobku samorządowym z wysokością rządowego świadczenia „Aktywnie w żłobku" – czyli podniesienie jej do 1500 zł, dzięki czemu **rodzice nie ponoszą opłat za pobyt dziecka w żłobku**, a jedynie za wyżywienie.

W ramach zwiększania dostępności miejsc **do 2026 roku powstanie 11 nowych żłobków**, w pierwszej kolejności tam, gdzie są najbardziej wyczekiwane: przy ul. Jabłonkowskiej (Bronowice), Księcia Józefa (Zwierzyniec), Działowskiego (Dębniki), Wróblowickiej (Swoszowice), Krzemionki (Podgórze), Rybitwy (Podgórze), Wadowskiej, Lubockiej / Łuczanowickiej oraz Niebyłej (Wzgórza Krzesławickie), Drożyskiej i Karaszewicza-Tokarzewskiego (Nowa Huta). Dodatkowo przebudowany zostanie jeden obiekt samorządowy na os. Willowym 2. Te inwestycje to dobra wiadomość dla rodziców ponad 1 tys. maluchów! **W stosunkowo krótkim czasie dostępna liczba miejsc opieki nad najmłodszymi krakowianami zwiększy się o ponad 33 proc.**

Ponadto miasto realizuje modernizację placów zabaw w ramach rządowego programu **„Aktywne place zabaw 2025"** – sześć krakowskich żłobków samorządowych otrzymało na ten cel z ministerialnych funduszy łączną kwotę 1,3 mln zł.

Polityka mieszkaniowa to kolejny obszar, w którym widoczne jest wzmocnienie aktywności miasta. Polega ona m.in. na dywersyfikacji narzędzi służących **poprawie sytuacji osób starających się o własne lokum.** Mimo ograniczonego zasobu mieszkaniowego miastu udało się w ostatnim roku wyremontować ponad 400 pustostanów, a to o 20 proc. więcej niż w 2023 roku. W tegorocznym budżecie przewidziano na ten cel 17,6 mln zł.

Kraków kontynuuje także **program „Mieszkanie za remont"**, w ramach którego w tym roku udostępnionych na wynajem na czas nieokreślony zostanie około 150 mieszkań. Po raz pierwszy rekrutacja do programu odbędzie się w formie elektronicznej. Jesienią rozpocznie się z kolei realizacja **Społecznej Agencji Najmu** – pozwalającej zwiększyć dostępność mieszkań bez konieczności ponoszenia przez miasto wydatków na budowę nowych lokali. W efekcie rozszerzy się oferta mieszkaniowa dla osób o średnich dochodach, dla których zaspokojenie potrzeb mieszkaniowych na zasadach rynkowych stanowi nadmierne obciążenie finansowe (do dyspozycji będzie 50 wyremontowanych mieszkań). Kraków prowadzi również intensywne działania w kierunku budowy około 130 mieszkań w ramach Społecznej Inicjatywy Mieszkaniowej spółki KZN Ziemia Krakowska.

W obszarze polityki mieszkaniowej miasto we współpracy z Politechniką Krakowską opracowało i realizuje innowacyjny program społeczny dotyczący **uwolnienia tzw. więźniów 4. piętra** – poprzez budowę wind w 12 budynkach komunalnych. W dwóch obiektach – przy ul. Borkowskiej – prace koncepcyjne już się zakończyły, natomiast dla pozostałych 10 opracowywane są projekty wind, które pozwolą wytypować najwłaściwszy użytkowo wariant.

Kraków dostrzega też potrzebę kontynuowania dotychczasowych i wdrażania nowych **projektów wzmacniających tkankę społeczną i zaangażowanie obywatelskie** – w budżecie miasta zapewniono wyższe finansowanie dla Młodzieżowej Rady Krakowa, inicjatyw skierowanych do seniorów, oddolnych działań kulturalnych (wzrosły dotacje dla organizacji pozarządowych, a także kwoty dofinansowania dla kameralnych księgarni). Rozwijana jest także sieć cieszących się bardzo pozytywnym odbiorem „Lodówek pełnych dobra”.

Wychodząc z założenia, że Kraków powinien być wygodny do życia zarówno za dnia, jak i w nocy, miasto podejmuje wysiłki na rzecz **minimalizowania uciążliwości wynikających z ruchu turystycznego.** Pracują nad tym pierwszy krakowski Burmistrz Nocny, którym 1 sierpnia 2024 r. został Jacek Jordan, oraz zbierająca się pod jego kierownictwem Komisja Zrównoważonej Gospodarki Nocy, składająca się m.in. z przedstawicieli nieformalnych grup mieszkańców, NGO, branży turystycznej, przedsiębiorców, urzędu i miejskich jednostek. Celem ich działań jest ochrona dziedzictwa kulturowego Krakowa oraz kształtowanie właściwych relacji pomiędzy mieszkańcami, przedsiębiorcami i odwiedzającymi miasto. Najważniejsze wypracowane do tej pory efekty to powołanie grupy ds. negocjacji z podmiotami organizującymi imprezy typu *pub crawl*, opracowanie zestawu dobrych praktyk prowadzenia działalności gastronomicznej, dostosowanie wysokości mandatów do realiów gospodarczych w celu prewencyjnym, jak również organizacja spotkania z innymi burmistrzami nocnymi z Europy, celem nawiązania współpracy, wymiany praktyk i doświadczeń.